

MAKTABGACHA TA’LIM TASHKILOTLARIDA KO’RGAZMALI QUROLLARDAN FOYDALANISH TEXNOLOGIYASI

Xujayeva Shoxidaxon Bektemirovna

Annotatsiya: *Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida (MTT) ko’rgazmali qurollardan foydalanish - bu ta’lim-tarbiya jarayonining muhim tarkibiy qismi bo’lib, bolalarning bilim olish jarayonini yanada qiziqarli, tushunarli va samarali qiladi.*

Kalit so’zlar: *ta’lim-tarbiya, diqqat, xotira, mustahkamlash, samara, natija, ko’rgazmali qurollar.*

Ko’rgazmali qurollar bolalarning sezgi organlari (ko’rish, eshitish, teginish va h.k.) orqali ta’lim olishiga yordam beradi, ularning diqqatini jamlaydi va xotirasini mustahkamlaydi.

Ko’rgazmali qurollarning ahamiyati:

- Bilim olish jarayonini faollashtiradi: Ko’rgazmali qurollar bolalarning diqqatini jalb qiladi va ularni faol ishtirok etishga undaydi.
- Tushunishni osonlashtiradi: Ko’rgazmali qurollar mavzuni vizual tarzda tasvirlab beradi va bolalarga tushunishni osonlashtiradi.
- Xotirani mustahkamlaydi: Ko’rgazmali qurollar bolalarning xotirasida yorqin iz qoldiradi va ularning bilimlarini uzoqroq saqlashga yordam beradi.
- Ijodiy qobiliyatlarni rivojlantiradi: Ko’rgazmali qurollar bolalarning tasavvurini va fantaziyasini rivojlantiradi.
- Nutqni o’stiradi: Ko’rgazmali qurollar bolalarning lug’at boyligini oshiradi va ularning nutqini rivojlantiradi.

Ko’rgazmali qurollarning turlari:

MTTda turli xil ko’rgazmali qurollardan foydalanish mumkin:

- Tabiiy materiallar: O’simliklar, hayvonlar, toshlar, qum, suv va boshqa tabiiy materiallar.
- Suratlar va rasmlar: Turli xil mavzularga oid suratlar va rasmlar.
- O’yinchoqlar: Hayvonlar, transport vositalari, mebellar va boshqa o’yinchoqlar.
- Modellar va maketlar: Turli xil ob’ektlarning kichraytirilgan nusxalari (masalan, uy, daraxt, quyosh tizimi).
- Didaktik o’yinlar: Kartochkalar, lotolar, dominolar va boshqa didaktik o’yinlar.
- Multimediya vositalari: Videolar, animatsiyalar, prezentatsiyalar va interaktiv o’yinlar.
- Kitoblar va rasmi alifbolar: Bolalarning o’qish va yozish ko’nikmalarini rivojlantirish uchun.

Ko’rgazmali qurollardan foydalanish qoidalari:

- Mavzuga moslik: Ko’rgazmali qurollar o’tilayotgan mavzuga mos bo’lishi kerak.

- Yorqinlik va tushunarlilik: Ko'rgazmali qurollar yorqin, rangli va tushunarli bo'lishi kerak.
 - Bolalarning yoshiga moslik: Ko'rgazmali qurollar bolalarning yoshiga va rivojlanish darajasiga mos bo'lishi kerak.
 - Xavfsizlik: Ko'rgazmali qurollar bolalar uchun xavfsiz bo'lishi kerak.
 - Miqdor: Ko'rgazmali qurollarning miqdori mo'tadil bo'lishi kerak, aks holda bolalar chalg'ishi mumkin.
 - Foydalanish usuli: Ko'rgazmali qurollardan to'g'ri foydalanish, ularni bolalarga tushuntirish va ularning savollariga javob berish kerak.
- Ko'rgazmali qurollardan foydalanish misollari:
- Tabiatshunoslik darslarida: O'simliklar va hayvonlarni ko'rsatish, ularning xususiyatlari haqida gapirish.
 - Matematika darslarida: Hisoblash materiallari (kubiklar, tayoqchalar) yordamida hisoblashni o'rgatish.
 - Nutq o'stirish darslarida: Rasmlar yordamida hikoyalar tuzishni o'rgatish.
 - Tasviriyl faoliyat darslarida: Ranglar va shakllarni o'rgatish, rasmlar chizishga yordam berish.

XULOSA

MTTda ko'rgazmali qurollardan to'g'ri foydalanish bolalarning bilim olish jarayonini yanada qiziqarli, tushunarli va samarali qiladi. Ko'rgazmali qurollar bolalarning aqliy, hissiy va jismoniy rivojlanishiga katta hissa qo'shadi va ularni maktabga tayyorlashda muhim rol o'ynaydi.